УДК 339.9

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2217.2021.45.51-54>

I. Щербина, асп.
 Національний інститут стратегічних досліджень, Київ, Україна
 ivan.iivanovich.123.321@gmail.com
 ORCID ID 0000-0001-8594-2213,
 В. Пахольчук, ад'юнкт
 Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна
 vadyum.pakholchuk@gmail.com
 ORCID ID 0000-0002-9657-6148

ІННОВАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ В МЕХАНІЗМІ РОЗВИТКУ ВОЄННО-ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З ІНОЗЕМНИМИ ДЕРЖАВАМИ

Викладено загальні засади структуризації інноваційного середовища розвитку воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами як передумови формування у перспективі національної воєнно-інноваційної системи. Зауважено, що воєнно-економічне співробітництво України з іноземними державами є динамічним процесом, якому притаманний прогресивний розвиток. Визначено, що інноваційне середовище є складовою воєнно-економічного простору, який утворено внаслідок спільної діяльності двох або більше країн. Установлено місію інноваційного середовища, що виражається у спроможності забезпечити потреби країни у високотехнологічних зразках озброєння, задоволення попиту міжнародного мілітарного ринку та зайняття власної ніші на глобальному ринку зброї. Виявлено і розкрито системні ознаки інноваційного середовища, а також його структурні компоненти – принципи, функції, форми діяльності та методи регулювання. Обґрунтовано інституалізацію та поглиблення структуризації інноваційного середовища з метою підвищення ефективності його діяльності внаслідок синергетичного ефекту системи та подальшого формування національної воєнно-інноваційної системи. Акцентовано увагу на доцільності організаційного оформлення суб'єктів інноваційного середовища розвитку воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами у вигляді оборонних технопарків, технополісів, інкубаторів, асоціацій та стратегічних альянсів. Запропоновано як напрям подальших досліджень зосередити увагу на вдосконаленні інституційного забезпечення інноваційного середовища шляхом створення профільного структурного підрозділу в апараті Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України, детальне опрацювання його функцій та наділення достатніми повноваженнями з регулювання інноваційного середовища сектора безпеки та оборони.

Ключові слова: інноваційне середовище, національна воєнно-інноваційна система, воєнно-економічне співробітництво, інституалізація інноваційної діяльності, оборонний технопарк, оборонний технополіс.

Постановка проблеми. Концепція сучасного збройного конфлікту передбачає застосування передових досягнень науки і техніки з метою створення переважно автономних універсальних мобільних тактичних підрозділів, засобами ведення бойових дій яких є поєднання високоточної зброї з активним веденням інформаційно-психологічних спеціальних операцій. Практичне втілення таких ідей протягом 2015–2020 років частково відбулось у формі локальних конфліктів у Сирійській Арабській Республіці, Україні та Азербайджані. Наступним етапом протистояння прогнозується застосування зброї, заснованої на нових фізичних та хімічних властивостях. Розвиток сучасного суспільства забезпечується зростанням ваги інновацій, наявністю конкурентних переваг держави в системі міжнародного поділу праці та підвищенням рівня соціального капіталу. На сьогодні державна інноваційна політика в Україні не забезпечує належного розвитку оборонного сектора економіки, що впливає на гнучкість у реагуванні на нові виклики сучасної війни та зайняття ніші у світовому ринку перспективного озброєння та військової техніки (далі – ОВТ). Прагматичним є шлях розвитку вітчизняного ОВТ на основі застосування інноваційного потенціалу воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню розвитку військово-технічної та оборонно-промислової сфери України за участю іноземних держав

присвячено роботи таких вчених і практиків, як: В. Бадрак [1], В. Бегма [2, 3], А. Величко, І. Волощук [5], В. Горбулін [4], Б. Демидов [5], І. Кириленко [6], В. Мунтіян [7], Е. Новіков [10], А. Шевцов [4], В. Шемаєв [2], В. Шеховцов [4] та ін. Однак необхідно скоригувати зазначені фундаментальні та прикладні дослідження з метою побудови сучасної ефективної структури оборонного сектора економіки України на засадах розвитку воєнно-економічного співробітництва з іноземними державами, акцентуючи головну увагу на його інноваційну складову.

Метою статті є дослідження природи, закономірностей функціонування та структурних елементів інноваційного середовища в механізмі розвитку воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Воєнно-економічне співробітництво з іноземними державами поєднує зовнішньоекономічні аспекти військово-технічного співробітництва і воєнно-технічної та оборонно-промислової політики і виражається у спільному розробленні, виробництві, модернізації, утилізації і міжнародним трансфером товарів (технологій) військового призначення та подвійного використання [2]. При визначенні масштабів інноваційної діяльності суб'єктів оборонної промисловості доцільно висвітлити частку фінансування НДДКР у загальному обсязі видатків на створення нових і модернізованих зразків ОВТ як основоположного та найбільш вартісного етапу створення продукту (табл. 1).

Таблиця 1

Частка НДДКР у фінансуванні розвитку, закупівлі та модернізації ОВТ в Україні, млн грн

	2014		2015		2016		2017		2018	
	Обсяг	%	Обсяг	%	Обсяг	%	Обсяг	%	Обсяг	%
Загалом, у т. ч.:	9609,00	100,00	13618,60	100,00	13358,70	100,00	16364,90	100,00	25291,50	100,00
НДДКР	191,90	2,00	453,50	3,33	352,20	2,64	516,60	3,16	1453,00	5,75

Примітка: джерело складено автором на основі [8].

Показники табл. 1 демонструють позитивну тенденцію розвитку НДДКР, однак за результатами аналізу джерела [8] відомо, що залишаються невирішеними такі системні проблеми розвитку оборонної промисловості України:

1) зберігається недостатній рівень фінансування НДДКР нових зразків ОВТ (за норми 10–20 % у країнах НАТО);

2) основні фінансові ресурси підприємств оборонної промисловості спрямовані на ремонт та закупівлю ОВТ, а не на виробництво нових зразків;

3) понад 75 % НДДКР фінансуються за рахунок власних коштів підприємств оборонної промисловості.

Загалом сучасна економіка держави на 95 % базується на третьому та четвертому технологічних укладах, на які припадає майже 96 % випуску продукції, 95 % інвестицій та 90 % витрат на інновації [8]. Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України (далі – Мінстратегпром) виконуються заходи з реформування оборонного сектора економіки держави відповідно до Стратегії розвитку оборонно-промислового комплексу України на період до 2028 р. (кластеризація галузей, корпоратизація підприємств, впровадження середньо- та

довгострокового планування тощо) [9]. Однак на шляху всеохоплюючої модернізації власні наукові і науково-технічні здобутки оборонного сектора економіки фізично та морально вичерпуються. Виникає нагальна потреба в залученні іноземних суб'єктів до спільної військово-економічної діяльності. Потужний військово-економічний простір, утворений внаслідок спільної діяльності двох або більше країн, доцільно аналізувати в розрізі окремих середовищ [10]. У контексті цього дослідження, увагу зосереджено на ідентифікації інноваційного середовища як самостійного об'єктивно існуючого утворення, що потребує вивчення та опису його загальних засад і цільової спрямованості функціонування.

Наявність внутрішніх зв'язків між елементами інноваційного середовища та їхніми характеристиками визначає його організацію та структуру з вертикальними та горизонтальними відносинами. Останні формують ієрархію (рівні) взаємозв'язків. Як наслідок, інноваційне середовище займає місце підсистеми і є головною детермінантою в механізмі розвитку військово-економічного співробітництва України з іноземними державами (суспільно-економічного явища, яке має динамічний характер прогресивного спрямування) (рис. 1).

Рис. 1. Місце інноваційного середовища в механізмі розвитку військово-економічного співробітництва України з іноземними державами

Примітка: джерело: складено автором на основі [11, 12].

Системні ознаки інноваційного середовища в механізмі розвитку військово-економічного співробітництва України з іноземними державами виражені наявністю суб'єктів (організації (структури), діяльність яких пов'язана з виробництвом, реалізацією (комерціалізацією) наукових знань, технологій, наукоємної продукції), об'єктів (наукові знання, технології, наукоємна продукція як результат спільної військово-економічної діяльності), зв'язків між ними (відносини у сфері спільного розроблення, виробництва, модернізації, утилізації і міжнародного трансферу об'єктів інноваційного середовища), що цілісно об'єднує всі елементи. Суттєвими елементами середовища слід вважати політико-правову, демографічну, екологічну, техніко-економічну і соціально-культурну складові [13]. Місія інноваційного середовища виражається у спроможності заходів військово-економічного співробітництва України з іноземними державами виконати такі завдання:

1) забезпечити потреби національного сектора безпеки та оборони високотехнологічними зразками ОВТ на основі формування достатньої фінансової бази і використання інноваційного потенціалу держави;

2) задовольнити попит міжнародного мілітарного ринку;

3) визначити конкурентноспроможність України і зайняти власну нішу на глобальному ринку ОВТ.

Упорядкованим та узгодженим комплексом взаємопов'язаних компонентів середовища є принципи, функції, форми діяльності та методи регулювання. До загальних принципів належить:

1) цілеорієнтація (переоснащення сектора безпеки та оборони України сучасним високотехнологічним ОВТ, а також досягнення конкурентних переваг на міжнародному ринку ОВТ);

2) пріоритетність (насамперед фінансування перспективних суб'єктів та/або програм (проектів) інноваційного середовища, які потенційно здатні підвищити спроможності сектора безпеки та оборони України);

3) адаптивність і гнучкість (суб'єкти середовища мають бути конкурентноспроможними і вміти пристосовуватися до змін під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів);

4) комплексність (результат досягається шляхом залучення в процес усіх елементів інноваційного середовища);

5) диверсифікованість (недопущення монополізації іноземним суб'єктом інноваційного середовища як усередині кластера (галузі), так і загалом у секторі оборонної промисловості);

6) ефективність (оптимальний вибір інструментів інноваційного середовища серед наявних, що приведе до підвищення спроможностей сектора безпеки та оборони України і гарантуватиме конкурентні переваги вітчизняної сучасної високотехнологічної продукції на світовому ринку ОВТ);

7) комерціалізація (прибутковість проєктів інноваційного середовища на міжнародному ринку за умови пріоритетного забезпечення потреб в ОВТ сектора безпеки та оборони України).

Додатково слід виділити специфічний принцип – безризиковості, що передбачає недопущення виникнення загроз інтересам національної безпеки та оборони внаслідок функціонування інноваційного середовища в механізмі розвитку воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами. Серед функцій інноваційного середовища, які здійснюються під час реалізації інноваційної політики в межах розвитку воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами, слід виділити:

1) забезпечення нормативно-правових, фінансових, соціально-культурних, патенто-захисних, логістичних, інфраструктурних, інформаційно-аналітичних, консалтингових, а також інших умов функціонування;

2) гарантування діяльності та лобювання інтересів суб'єктів середовища, супроводження інноваційного продукту на всіх стадіях життєвого циклу;

3) інституційне регулювання (напр., менеджмент середовища окремим підрозділом Мінстратегпрому);

4) планування і прогнозування діяльності середовища за єдиною методологією і принципами;

5) стимулювання суб'єктів середовища до безперервного саморозвитку (проведення організаційних, грантових і впровадження освітньо-культурних заходів та програм тощо);

6) активна допомога у формуванні національної воєнно-інноваційної системи шляхом максимальної уніфікації, стандартизації та інтеграції елементів середовища зі сферою наукової та науково-технічної діяльності держави;

7) контроль за дотриманням балансу інтересів сектора безпеки та оборони і суб'єктів середовища.

До методів регулювання діяльності інноваційного середовища входять:

1) законодавче і нормативно-правове регулювання в межах менеджменту інституційного регулятора;

2) створення інноваційної інфраструктури та інших умов функціонування і розвитку середовища;

3) інвестування та кредитування (лізинг): державне (у т. ч., під державні гарантії), приватне, венчурне (інвестування в перспективні інноваційні ідеї без гарантованого забезпечення наявним майном або іншими активами суб'єктів воєнно-економічного співробітництва);

4) емісійне фінансування (емісія цінних паперів, яка буде доступна після зміни організаційно-правових форм (корпоратизації) державних унітарних організацій (структур) сектора оборонної промисловості України);

5) грантова та благодійна діяльність;

6) запровадження органами публічної влади пільгових або преференційних режимів оподаткування суб'єктів інноваційного середовища;

7) накладення санкцій інституційним регулятором на суб'єктів інноваційного середовища за порушення встановлених внутрішніх правил діяльності та окремих положень чинного законодавства;

8) змішані та інші доступні форми регулювання.

Загальні вимоги до організаційного оформлення суб'єктів інноваційного середовища в механізмі розвитку воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами ідентичні цивільному сектору (технопарки, технополіси, інкубатори, асоціації, стратегічні альянси), оскільки останні вже апробовані в оборонній промисловості різних країн. Однак продукція сектора оборонної промисловості за економічним змістом має специфічну характеристику і функціональне призначення, невластиве для товарів широкого вжитку, тому органічно виокремлюються види воєнно-економічних інститутів типу "оборонний технопарк (технополіс)". Наприклад, оборонні технопарки "Istanbul" (Туреччина) та "KINFRA" (Індія), оборонний технополіс "EPA" (Росія) тощо. Слід зауважити, що технопарк "Istanbul" містить підрозділи 150 компаній, зокрема, провідних оборонних турецьких корпорацій "Aselsan" і "Roketsan". Остання у 2018 р. показала дохід у 281,3 млн дол. і є стратегічним партнером компанії "Baykar Makina" – виробника та постачальника до ЗСУ БПЛА Bayraktar TB2 [14].

В Україні воєнно-інноваційну діяльність започатковано на базі Інноваційного парку UNIT.City – платформи зі створенням інкубатора досліджень, розробок оборонних інновацій та проведення Національних оборонних хакатонів (2018-2019). Основна мета – створення впродовж 2-3 років успішних компаній, здатних самостійно функціонувати на ринку, які в подальшому переміщуються до технопарків [14, 15].

Загалом упродовж 2000–2020 років система із приблизно двох десятків технопарків України стала найефективнішою організаційною формою інтеграції науки і промисловості з-поміж усіх інших інноваційних структур. Їхнє використання дозволяє широко використовувати номенклатуру супутніх послуг – інформаційних, комунікаційних, рекламно-видавничих, лізингових, посередницьких, патентно-ліцензійних, маркетингових, консалтингових, фінансових, торгових, житлово-побутових, виставкових комплексів, мультиплікативний ефект яких забезпечить зниження постійних витрат виробництва і концентрацію фінансово-матеріальних ресурсів на головних напрямках.

Висновки. Інноваційне середовище в механізмі розвитку воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами є складовою воєнно-економічного простору, який утворено внаслідок спільної діяльності двох або більше країн. Інноваційне середовище має ознаки підсистеми воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами, а отже, наділене специфічними принципами, функціями, формами діяльності та методами регулювання. З метою підвищення ефективності та віддачі запропоновано провести повноцінні заходи щодо інституалізації та поглиблення структуризації інноваційного середовища на шляху до формування національної воєнно-інноваційної системи.

Напрямами подальших наукових досліджень є деталізація функцій, визначення межі поглиблення структуризації, уточнення завдань та наділення достатніми повноваженнями щодо регулювання інноваційного середовища з метою створення профільного структурного підрозділу апарату Мінстратегпрому з урахуванням досвіду США [16, 17]. Повна завершеність інституалізації та поглиблення структуризації інноваційного середовища в механізмі розвитку воєнно-економічного співробітництва України з іноземними державами стане передумовою прикладних досліджень щодо формування національної воєнно-інноваційної системи.

Список використаної літератури

1. Бадрак В. В. Особливості реформування збройних сил та оборонно-промислових комплексів країн Центральної та східної Європи: аналітичне дослідження / В. В. Бадрак, С. Ю. Гончаров, А. В. Міхненко. – Київ : ЦІАКР, 2014. – 192 с.
2. Бегма В. М. Нормативно-правове та інституційне забезпечення міжнародного воєнно-економічного співробітництва України / В. М. Бегма, В. М. Шемаєв // Стратегічні пріоритети. Серія: Економіка, 2015. – № 4. – С. 16–24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spe_2015_4_4 (дата звернення 05.02.2021).
3. Бегма В. М. Розвиток експорту військових технологій як пріоритет міжнародного воєнно-економічного співробітництва України / В. М. Бегма, В. М. Шемаєв, А. П. Онофрійчук // Стратегічні пріоритети. Серія: Економіка, 2016. – № 1. – С. 5–15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spe_2016_1_3 (дата звернення 05.02.2021).
4. Горбулін В. П. Вхідження ОПК України в європейський оборонно-промисловий простір / В. П. Горбулін, В. С. Шевцов, В. С. Шеховцов // Стратегічні пріоритети, 2015. – № 1(34). – С. 5–10.
5. Демидов Б. А., Величко А. Ф., Волощук І. В. Системно-концептуальні основи діяльності в воєнно-технічній області. Кн. 2. Організаційно-методичні основи діяльності в воєнно-технічній області / Б. А. Демидов, А. Ф. Величко, І. В. Волощук; под ред. Б. А. Демидова. Київ : б.и., 2006. – 1152 с.
6. Кириленко І. В. Основи оборонної економіки : курс лекцій / І. В. Кириленко. – Київ : ВІСНУ, 2009. – 135 с.
7. Мунтіян В. І. Економіка та оборонні витрати: аналіз зарубіжних досліджень і український шлях розвитку / В. І. Мунтіян. – Київ : НДФІ, 1998. 464 с. – С. 15.
8. Толок П. О. Фінансова безпека підприємств оборонної галузі України у взаємодії із суб'єктами зовнішнього середовища : дис. ... канд. екон. наук: 21.04.02 "Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності (економічні науки)". – Київ : Нац. ін-т стратегічних досліджень, 2019. – 270 с.
9. Ткачук Р. ОПК потребує прозорих і передбачуваних процедур в управлінні / Р. Ткачук. URL: <https://armyinform.com.ua/2020/10/reformuvannya-opk-tryvaye-u-styli-znamenitogo-leninskogo-tango-krok-vpered-dva-nazad-svitlana-panaitidi/> (дата звернення 05.02.2021).
10. Новіков Е. Б. Забезпечення воєнно-економічної безпеки України в умовах реалізації стратегії євроатлантичної інтеграції : дис. ... канд. екон. наук: 21.04.01. / Е. Б. Новіков. – Київ : Нац. акад. оборони України., 2006. – 182 с.; С. 156–170.
11. Куцына Е. А. Системный подход к исследованию инноваций в воєнно-промисловому комплексі развитих стран / Е. А. Куцына // Вооружение и экономика, 2011. – № 15. – С. 63–72.
12. Фролов И. Э. Открытые инновации в ОПК: проблемы и возможности закупки инновационных решений / И. Э. Фролов. URL: <https://ecfor.ru/wp-content/uploads/2016/07/otkrytye-innovatsii-v-opk.pdf> (дата звернення 05.02.2021).
13. Буняк Н. М. Інноваційний потенціал регіону: сутність та методика оцінки / Н. М. Буняк // Економіка та держава. – К. : Ін-т підготовки кадрів 197 держ. служби зайнятості України, 2011. – № 11. – С. 38–40.
14. Щербина І. М. Передумови організації процесу ціноутворення на продукцію Оборонних технопарків. Проблеми координації воєнно-технічної та оборонно-промислової політики в Україні. Перспективи розвитку озброєння та військової техніки : тези доп. / І. М. Щербина // VII наук.-техн. конф. 09–10 жовт. 2019 р. – Київ : НУОУ, 2019. – 440 с.
15. У Києві завершився другий Національний оборонний хакатон. URL: <https://www.mil.gov.ua/news/2019/05/31/u-kiievi-zavershivshysya-drugij-nacjonalnij-oboronnij-hakaton/> (дата звернення 05.02.2021).
16. Kaplan F. The Pentagon's Innovation Experiment / F. Kaplan. 2016. URL: <https://www.technologyreview.com/2016/12/19/155246/the-pentagons-innovation-experiment/> (дата звернення 05.02.2021).
17. Carroll Dan. Shooting for the stars / Dan Carroll. 2019. URL: <https://engineering.cmu.edu/news-events/news/2019/07/10-holiday-maynard.html> (дата звернення 05.02.2021).

References

1. Badrak, V., Honcharov, S., Mikhnenko, A. (2014). Features of reforming the armed forces and defense-industrial complexes of Central and Eastern Europe: an analytical study, p.192.
2. Begma, V., Shemayev, V. (2015). Normative-legal and institutional support of international military-economic cooperation of Ukraine. Strategic priorities. Series: Economics. (4), pp.16-24. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/spe_2015_4_4.
3. Begma, V., Shemayev, V., Onofriyuk, A. (2016). Development of export of military technologies as a priority of international military-economic cooperation of Ukraine. Strategic priorities. Series: Economics. (1), pp. 5-15. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/spe_2016_1_3.
4. Horbulin, V., Shekhovtsov, V., Shevtsov, A. (2015). Entry of the Ukrainian defense industry into the European defense-industrial space. Stratehichni prioryty. (34), pp.5–10.
5. Demidov, B., Velichko, A., Voloshchuk, I. (2006). System-conceptual bases of activity in the military-technical field. Book 2. Organizational and methodological bases of activity in the military-technical field, p. 1152.
6. Kyrylenko, I. (2009). Fundamentals of defense economics: a course of lectures, p. 135.
7. Muntian, V. (1998). Economy and defense spending: analysis of foreign research and the Ukrainian way of development, p. 464.
8. Tolok, P. (2019). Financial security of Ukrainian defense companies in cooperation with the environment. Qualifying scientific work on the rights of the manuscript. The dissertation on competition of a scientific degree of the candidate of economic sciences on a specialty 21.04.02 Economic safety of subjects of economic activity (economic sciences). National Institute for Strategic Studies, Kyiv, p. 270.
9. The defense industry needs transparent and predictable management procedures. Retrieved from <https://armyinform.com.ua/2020/10/reformuvannya-opk-tryvaye-u-styli-znamenitogo-leninskogo-tango-krok-vpered-dva-nazad-svitlana-panaitidi/>.
10. Novikov, E. (2006). Ensuring the military and economic security of Ukraine in the implementation of the strategy of Euro-Atlantic integration: PhD: 21.04.01. National Academy of Defense of Ukraine, p. 182.
11. Kutsyna, E. (2011). A systematic approach to the study of innovations in the military-industrial complex of developed countries. Armament and Economics. (15), pp. 63-72.
12. Frolov, I. (2016). Open innovation in the OPK: challenges and opportunities for the procurement of innovative solutions. Retrieved from <https://ecfor.ru/wp-content/uploads/2016/07/otkrytye-innovatsii-v-opk.pdf>.
13. Bunyak, N. (2011). Innovative potential of the region: the essence and methods of evaluation. Economy and State. Kyiv: Institute of Personnel Training 197 of the State Employment Service of Ukraine. (11), pp. 38-40.
14. Shcherbina, I. (2019). Prerequisites for organization of the pricing process for the production of defense technoparks. coordination problems of military technical and defensive industrial policy in Ukraine. weapons and military equipment development perspectives. VII International Scientific and Practical Conference Abstracts of reports, October 09–10.
15. The second National Defense Hackathon ended in Kyiv. Retrieved from <https://www.mil.gov.ua/news/2019/05/31/u-kiievi-zavershivshysya-drugij-nacjonalnij-oboronnij-hakaton/>.
16. Kaplan, F. (2016). The Pentagon's Innovation Experiment. Retrieved from <https://www.technologyreview.com/2016/12/19/155246/the-pentagons-innovation-experiment/>.
17. Carroll, Dan. (2019). Shooting for the stars. Retrieved from <https://engineering.cmu.edu/news-events/news/2019/07/10-holiday-maynard.html>.

Надійшла до редколегії 08.02.21

I. Shcherbina, PhD Stud.
National Institute for Strategic Studies, Kyiv, Ukraine
ivan.iivanovich.123.321@gmail.com
ORCID ID 0000-0001-8594-2213,
V. Pakholchuk, Adjunct
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine
vadya.pakholchuk@gmail.com
ORCID ID 0000-0002-9657-6148

INNOVATIVE ENVIRONMENT IN THE MECHANISM OF DEVELOPMENT OF MILITARY-ECONOMIC COOPERATION OF UKRAINE WITH FOREIGN STATES

The article outlines the general principles of structuring the innovative environment for the development of military-economic cooperation between Ukraine and foreign countries as a prerequisite for the formation of a national military-innovation system in the future. It is noted that Ukraine's military-economic cooperation with foreign countries is a dynamic process characterized by progressive development. It is determined that the innovation environment is an integral part of the military-economic space, which is formed as a result of joint activities of two or more countries. The mission of the innovation environment has been established, which is expressed in the ability to meet the country's needs in high-tech weapons, to meet the demand of the international military market and to occupy its own niche in the global arms market. The system features of the innovation environment are revealed and revealed, as well as its structural components – principles, functions, forms of activity and methods of regulation. The institutionalization and deepening of the structuring of the innovation environment in order to increase the efficiency of its activities due to the synergetic effect of the system and the further formation of the national military innovation system are substantiated. Emphasis is placed on the expediency of organizational design of the subjects of the innovative environment for the development of military-economic cooperation of Ukraine with foreign countries in the form of defense technology parks, technopolises, incubators, associations and strategic alliances. It is proposed as a direction of further research to focus on improving the institutional support of the innovation environment by creating a structural unit in the Ministry of Strategic Industries of Ukraine, detailed elaboration of its functions, giving sufficient powers to perform the tasks.

Keywords: innovation environment, national military-innovation system, military-economic cooperation, institutionalization of innovation activity, defense technopark, defense technopolis.